

ROMÁNIA/ERDÉLY

Megtiltaná az osztálypénz gyűjtését a Tanulók Országos Tanácsa

Az osztálypénz gyűjtését tiltó törvénytervezetet kezdeményezett a Tanulók Országos Tanácsa (CNE) - számolt be az Agerpres. A szervezet elnöke, Rareș Voicu szerint a Tanulók Országos Tanácsának indítványozására benyújtott jogszabályjavaslat megtiltja, hogy úgynevezett iskola- vagy osztálypénzt gyűjtsenek az iskolákban. Akik ezt megszegik, 2000 lejig terjedő bírsággal büntethetők...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Így alakult a gazdasági mobilitás Erdélyben a járvány idején

Egy pénteken közölt elemzés szerint a koronavírus-járvány Kolozs és Temes megyében jobban, Partiumban és Székelyföldön kevésbé csökkentette a gazdasági mobilitást. Az elemzést az Erdélystat.ro portál készítette a Google mobilitási adatai alapján. Az elemzés készítői azt vizsgálták meg, hogy a 2020. január 3. és 2020. február 6. közötti időszakhoz viszonyítva hogyan változott a mobiltelefonnal magukkal hordó személyek sűrűsége a munkahelyeken, az élelmiszerboltokban, a patikákban, a tömegközlekedési állomásokon, a kiskereskedelmi egységekben, valamint a szabadidős tevékenységek helyszínein. Megállapították: Erdély gazdasági mobilitási mutatója az országos átlaghoz hasonlóan alakult, főleg a március 16-tól május 14-ig tartó szükségállapot idején. Ebben az időszakban Romániában átlagosan 49,7 százalékkal, míg Erdélyben 47,6 százalékkal volt alacsonyabb a gazdasági mobilitás, mint az év eleji viszonyítási időszakban. A mobilitási adatok jelentős különbségeket rajzolnak ki Erdély régiói között. Ezek szerint a Maros és Kolozs megyéket magában foglaló Közép-Erdélyben esett vissza a legjobban a mobilitás...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

RMDSZ: A román állam elhanyagolja a magyar műemléképületeket

Sepsiszentgyörgy legfontosabb műemlék-épületegyüttese, a református vártemplom felújítási munkálatait tekintette meg csütörtökön Hegedűs Csilla műemlékvédelmi szakember, az RMDSZ képviselőjelöltje, illetve Antal Árpád polgármester és Tamás Sándor háromszéki tanácselnök. Az önkormányzati és egyházi pénzekből megújuló impozáns műemléképület felújítását igazságügyi eszközökkel próbálták fékezni, hiszen hiába nyert a református egyház magas pontszámmal uniós pályázatot a felújításra, egy bukaresti testület felülbírált a pályázatot, arra hivatkozva, hogy az épületegyütteshez tartozó harangozói lakást nem lehet uniós forrásokból felújítani. [...] A román állam nem fektet be a műemléképületek felújításába, különösen nem az erdélyi magyar műemlékekbe” – mutatott rá a műemlékvédelmi szakember...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Visszakerült a turulmadár a nagyváradi városháza épületére

A nagyváradi városháza felújítási munkálatai során szombaton visszakerült az épület homlokzatát egykoron díszítő turulmadár rekonstrukciója. Zatykó Gyula polgármesteri tanácsadó, aki a továbbiakban megjegyezte: a helyhatósági választások előtt tudatosan „nem verték nagy dobra” a visszahelyezés javaslatát, hogy a szobor ne legyen a politikai csatározások áldozata...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Online beszélgetés: Az erdélyi női példakép egyenesen, két lábbal áll a földön, határozott és jó humorú

Ugron Zsolna író, Molnár-Bánffy Kata kommunikációs szakember és Szebeni Zsuzsa színház- és irodalomtörténész itthon és külföldön is sikereket értek el, és mindig szeretettel gondolnak szülőföldjükre, Erdélyre. Hegedűs Csilla képviselőjelölt, az RMDSZ Nőszervezetének kommunikációért felelős alelnöke meghívottjaival egy online eseményen többek között arról beszélgetett, miért fontos számukra az erdélyi kultúra, és hogy kiket tekintenek példaképeiknek. [...]A meghívottak mindhárman megegyeztek abban, hogy számukra az erdélyi női példakép olyan, aki „nagyon egyenesen, két lábbal áll a földön”, határozottan áll a helyén, bárhogy alakul is az élet, a történelem körülötte. Emellett ezeknek a nőknek egytől egyig elképesztő humoruk van, Ugron Zsolna szerint akár egy idézetgyűjteményt is lehetne szerkeszteni a mondásaikból...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Mi történik az év végi bevásárlási láz után felgyűlő polisztirol hulladékkal?

A Maszol annak járt utána, hogy az erdélyi regionális hulladékgazdálkodással foglalkozó vállalatok miként felelnek meg az év végi vásárlási láz támasztotta kihívásoknak. Az újrahasznosításban kimagasló teljesítményt nyújtó Szilágy megyei és Kovászna megyei hulladékgazdálkodási vállalatokat, valamint az egyik Hargita megyei céget kerestük meg ez ügyben. [...] Máthé László a Maszol

érdeklődésére elmondta: a csomagolóanyagként felgyűlt habosított polisztirol újrahasznosítására nincs megoldás, ezért a háztartási, vegyes hulladék közé kerül, a lerakóba. Ugyanez a helyzet Hargita megyében is, tudtuk meg a megyeszékhelyet és számos környékbeli települést kiszolgáló Eco-Csík Regionális Hulladékgazdálkodási Vállalat igazgatójától. [...] Szilágy megyében a Debreni integrált hulladékgazdálkodó rendszerbe gyűjtik a megyéből érkező összes szemetet. Itt válogatják szét az újrahasznosítható szemetet és köztük a habosított polisztirolt is. [...] Máthé László azt is elmondta nekünk, hogy jelenleg a legnagyobb gondot az jelenti, hogy „bedől” a szelektív hulladék piaca. Míg korábban a válogatott PET-palack tonnájáért 1400 lejt fizettek az újrahasznosítással foglalkozó cégek, ma már alig 200 lejt kínálnak tonnájáért...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kommunikációs szakember: Pedagógus- és diákszerep akár fel is cserélhető az online oktatásban

Az oktatásban a pedagógusokat szokás digitális bevándorlóknak, a diákokat pedig digitális bennszülöttnek tekinteni, de nem feltétlenül korfüggő, hogy ki hová tartozik, inkább a mentalitás határozza meg a besorolást. Fülöp Otília kommunikációs szakember, az MTA külső köztestületének tagja, egyetemi tanár szerint az online oktatással együtt a tudás helye is megváltozott. Míg korábban a tudást a tanárba képzeltük bele, most a tudás a hálózatban van, és hozzáféréseket, útvonalakat tanítanak egymásnak a „bevándorlók” és „bennszülöttek”. Míg korábban a tudást a tanárba képzeltük bele, most a tudás a hálózatban van, és hozzáféréseket, útvonalakat tanítunk egymásnak. Egyetemi szinten ez talán egyértelműbb, de azt gondolom, egyre inkább érvényes lesz ez az általános iskolára, középiskolára is – világít rá Fülöp Otília...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Gróf Teleki Kálmán a magyar nemesi családok küzdelméről, a geryeszegi kastélyról

Nincsenek kedvező helyzetben a kastélyfelújítás terén a vagyonuktól megfosztott, javaik egy részét többéves pereskedés után visszaszerző magyar arisztokrata családok, mivel az uniós pályázatok úgy vannak összeállítva, hogy nem kedveznek a magántulajdonnak. A Belgiumban élő Teleki-örökösöknek is a bíróságon sikerült visszakapniuk 2011-ben a geryeszegi kastélyt. A Maros megyei birtok ma az egyetlen Erdélyben, amely megmaradt a történelmi Teleki család tulajdonában. Gróf Teleki Kálmán, a kastély tulajdonosa Geryeszegen számolt be lapunknak a kastély felújításának, újrahasznosításának nehézségeiről. [...] A bukaresti kultuszminisztériumtól nem igényelhető támogatás állagmegőrzésre? – Igényelni lehet, de rendszerint azt a választ szoktuk kapni, hogy nincs forráskeretük. A műemlékvédelem csak azzal foglalkozik, hogy szigorú engedélyeztetéshez kössön bármilyen javítást, felújítást, restaurálást – legyen az akár egy szobor a kastélykertben –, de pénzzel nem támogatnak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Terényi Ede erdélyi zeneszerző, zenetudós

Életének 85-ik évében november 27-én, pénteken elhunyt Terényi Ede marosvásárhelyi születésű zeneszerző, zenetudós. Terényi Ede Marosvásárhelyen (Románia) született 1935. március 12-én. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, ahol zeneszerzést, zongorát tanult. A magyarországi zeneérettel szoros kapcsolatban állt, tagja volt mind a Magyar Zeneszerzők Szövetségének, mind a Magyar Művészeti Akadémiának. Zeneírói, zenetudományos munkássága egyaránt jelentős: számos zenei tárgyú kötet és esszé szerzője volt. Zenetudományi kutatásainak középpontjában a modern zene vertikális dimenziójának vizsgálata állt. Doktori disszertációja a XX. századi zene 1900–1950-ig terjedő első felének összhangzattan-elmélete témakörben végzett kutatásainak összefoglalása...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A hét minden napjára készülnek programokkal a JZSUK tanulói, tanárai

A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumnak nagyon erős közösségi húzóereje volt a járvány előtt, ám az online térbe került oktatás miatt sok közösségi, nevelői, kulturális tevékenységük teljesen leállt. Mivel ez volt az iskola erőssége, a tanárok arra gondoltak, hogy a hét minden napján feltöltenek valami olyan releváns, lelkesítő tartalmat az iskola Facebook-oldalára, amelyből töltekezni tudnak a tanárok, diákok és szülők egyaránt. Solymosi Zsolt igazgató, vallás tanár mesélt ezekről a programokról a Maszol kérésére...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kreativitási vetélkedő, rendhagyó módon

Az Erdélyi Római Katolikus Főegyházmegye 2009-ben indított kreativitási vetélkedője folyamatosan bővülő versenykategóriákkal egyre nagyobb népszerűsége telt szert Erdély-szerte, így 2019-ben, a tizenegyedik alkalommal megszervezett fordulón 11 megyéből több mint 1200 diák vett részt. A versenyszabályzatnak megfelelően a passzív kategóriákban elkezdtek beérkezni az alkotások, viszont a járványhelyzet miatt az áprilusra tervezett vetélkedőt már a szervező marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum kénytelen volt elhalasztani, illetve ehhez hozzájárulást kapott a verseny megszervezésének anyagi feltételeit támogató Communitas Alapítványtól is. A regisztráltak lehetőséget kaptak, hogy a járványhelyzet alatt elkészült alkotásokat véglegesítve azokat elküldhessék, s így a múlt héten a zsűrinek lehetősége volt ezek értékelésére, illetve díjazására november 21-én, a Keresztelő Szent János-plébániatemplomban tartott esti szentmisét követően...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Fotóriport: Mi mindennel foglalkoznak a ferencesek Kolozsváron?

Hogyan telik egy ferences szerzetes napja? Mit lehet tudni a Kolozsvár szívében található templomuk és kolostoruk történetéről? A kolozsvári ferenceseket Márkos Tamás fotóin keresztül mutatjuk be. [...] A ferences renddel kapcsolatosan azt szoktuk mondani, hogy mi mindenevők vagyunk. A katolikus egyházon belül sok olyan szerzetesrend van, ami konkrét céllal létesült. A piaristák az oktatást, a tanítást vállalták, a jezsuiták pedig főleg a tudomány művelését, míg a domonkosok a prédikálást. Ferences szempontból nem tudunk meghatározni egy ilyen konkrét tevékenységet. Jelenleg Romániában Brassóban, Esztelneken, Csíksomlyón, Gyergyószárhegyen, Székelyudvarhelyen, Désen, Kolozsváron, Kaplonyban, Szászsebesen és Déván vannak ferences testvérek (illetve ketten a provinciából Detroitban szolgálnak), tehát összesen tizenegy helyen vannak aktívan jelen. A ferences rend egyházi szempontból egyébként nem az egyházmegyéhez tartozik, hanem teljesen önálló, de az állami megközelítésben - mivel Romániában az ortodox minta érvényesül -, a szerzetesség alá van rendelve a püspökségnek...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntetés két sepsiszentgyörgyi orvosnak

Átadták Sepsiszentgyörgyön dr. Antal Álmos szülész-nőgyógyász főorvosnak és dr. Para János háziorvos-főorvosnak az Áder János köztársasági elnök által adományozott állami kitüntetést csütörtök délután. A kitüntetéseket Tóth László csíkszeredai főkonzul adta át a sepsiszentgyörgyi városháza gyűléstermében, a járványügyi szabályok szigorú betartása mellett. Dr. Antal Álmosnak „az erdélyi magyar közegészségügy érdekében végzett több évtizedes kiemelkedő orvosi munkája”, kollégájának, dr. Para Jánosnak pedig a „több mint három évtizedes, elkötelezett háziorvosi szolgálata” elismeréseként Áder János köztársasági elnök a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést adományozta...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Interjú a magyar ügyekkel megbízott kulturális államtitkárral

Zuzana Kumanovát nevezte ki a kormány a kulturális minisztérium megüresedett államtitkári helyére. Kumanová beszélgetésünk idejében még csak harmadik hetét töltötte az államtitkári pozícióban, s a magyar olvasók többsége számára még ismeretlen lehet a neve, így mindenekelőtt egy rövid szakmai bemutatkozást kértünk tőle, hogy aztán rátérhessünk a magyar közösséget is érintő témákra. Az önéletrajzában az áll, hogy történelem-etnológia szakon szerzett diplomát és doktori címet a pozsonyi Comenius Egyetemen. A diplomám és a doktori fokozat megszerzése után társadalmi szervezetekben kezdtem el foglalkozni a kisebbségek, s ezen belül a romák, pontosabban a roma nők helyzetével, valamint 2005-től különálló nagy témaként a roma holokauszt feltárással. [...] Szlovákiában jelenleg hivatalosan 13 nemzetiségi kisebbség létezik, amelyek megfelelő módon tudták igazolni ezt a státuszukat. Legutóbb talán 15 éve bővült ez a kör, akkor a szerbekkel. Az élet viszont megy tovább és megjelennek olyan emberek, akiket mi új etnikai kisebbségekhez tartozóknak nevezünk...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Tisztújító közgyűlésre készül a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete

November végén azonnali hatállyal lemondott a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének (SZMKE) elnöki posztjáról Kecskés Ildikó. A jövő év elején várható tisztújító közgyűlésig megbízott elnök vezeti a felvidéki magyar könyvtárosok érdekképviselését. Az online zajló tanácskozás egyik legfontosabb pontja elnökünk bejelentése volt. Kecskés Ildikó az ülésen azonnali hatállyal lemondott posztjáról, s a jövő év elején megtartandó tisztújító közgyűlésig megbízott elnöknek Egyházi Dórá, eddigi alelnökünket jelölte ki. A felvidéki magyar könyvtárosok hiánypótló szervezete 1999-ben jött létre. A nonprofit szervezet elsősorban a könyvtárosok továbbképzésére összpontosít. A magyarországi partnerszervezeteikkel Szlovákiában egyedülüként kínálnak magyar nyelvű képzéseket...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Dunajszky Géza a ligetfalui tömegsírokról: Egyszer ügyis szembesülni kell a múlttal

Hetven éve hallgat a csehszlovák történelem a ligetfalui tömeggyilkosságokról. Dunajszky Géza még gyermekkorában hallott a II. világháború utáni kivégzessorozatról, amit nagy erővel kutat, publikál és megpróbál a világ elé tárni. Az önként vállalt feladat nehéz, hiszen a kordokumentumokat vagy megsemmisítették, vagy eltüntették, és egyre kevesebben élnek a szemtanúk közül. De mindennél nehezebb szembesíteni a tényekkel a szlovák közéletet. A progresszívnek nevezhető Aktuality portál több cikkben is foglalkozott a ligetfalui tömeggyilkossággal. Legutóbbi cikkében megpróbálta kiforgatni az ön állításait, történészeket sorakoztatva fel, akik minden állítására azt mondták, az nem úgy volt, vagy nem bizonyított...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Könyvismertető: Trianoni ítéletidő Losoncon

A Historium Kiadó az első világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából novellairói pályázatot hirdetett, s végül a 12 legjobb munkát kötetben (100 magyar baka – Történetek az első világháborúból) is megjelentette. Erre a pályázatra jelentkezett Foglár Gábor is, aki egykoron a Füleki Gimnáziumban érettségizett, neve ismerős lehet a Tompa Mihály Országos Szavalóversenyről is, s aki jelenleg Almágyban és a határ túloldalán, Cereden tanít magyart és történelmet, de mellette íjakat is készít. Nos, Foglár Gábor

És mégis fordul a világ c. novellája is bekerült az antológiába, amely mint később kiderült, az Ítéletidő „előjátéka” lett. De hogy félreértés mégse essék, a novella a később elkészült regény utolsó fejezete lett, amely már Losonc csehek általi megszállását, s az azt követő tehetetlen fogadtatást írja le [...] Az Ítéletidő két főhőse két városi hivatalnok, akik Wágner Sándor polgármester alkalmazottjaiként koptatják a tintát. Egyikük, Péter Ádám kétgyermekes családapa, másik Pataky Imre még nőtlen fiatalember, akik mindketten megúszták a háborút. Egyikük sem gondolja azon a novemberi napon, hogy az életük, ahogy a város élete is száznolcvan fokos fordulatot vesz pár hónap alatt...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Jókai-mellszobrot lepleztek le a komáromi Erzsébet-szigeten

Örömteli, ám a világjárvány miatt szűk körben megtartott eseményre került sor november 28-án délelőtt a komáromi Erzsébet-szigeten. A városvezetés az újjáalakulásának 20. évfordulóját ünneplő Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület képviselőivel közösen, Jókai Mór egykori kedvenc tartózkodási helyén, a volt Beöthy-kertben leplezte le a város jeles szülöttjének mellszobrát. Keszegh Béla polgármester piros és sárga rózsaszirmokkal érkezett a Jókai-filagóriához, amelyet az írófejedelem tiszteletére 1913-ban emeltek. A mellszobor-másolat kiöntését Bartusz Zsolt, kéménci mester végezte. A szobor hozzávetőleg 1,10 méter magas talapatát pedig Ryšavý Boldizsár süttöi márványból készítette el...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Emléksorok dr. Horváth László elhunytá alkalmából

Az Érsekújvár melletti Bánkeszin született. Apja falusi értelmiségi, jegyző volt Negyedén, anyja Pozsony mellől, a gazdálkodó Denk-család tagja. [...] Révkomáromban járt elemi iskolába. 1947-ben átszökött Magyarországra. A budapesti Ügetőnél helyezkedett el, hogy „pályamunkás” besorolása lehetővé tegye továbbtanulását a szocializmus világában. Az ELTE Bölcsészettudományi Kar történelem, magyar nyelv- és irodalom szakán és az orvosi egyetemen végzett summa cum laude. [...] Deme László nyelvészprofesszor és Janics Kálmán orvos hatására a magyar kultúra fennmaradása érdekében a 70-es évek elejétől a rendszerváltásig saját költségén ezrével küldte a könyveket a Felvidékre, Erdélybe, hogy segítse az ottani magyar felnövekvő nemzedéket nevelő pedagógusok, értelmiségiek munkáját...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Bréda Tivadar rangos állami kitüntetésben részesült

Szent István király ünnepén a Magyar Arany Érdemkeresztet adományozta Áder János, Magyarország államfője a párkányi Bréda Tivadarnak, a Memoriae Patrum Honismereti Társulás alapító elnökének. A rangos kitüntetést a felvidéki magyarság történelmi emlékezetének, elsősorban a II. világháborúban elesett magyar katonák emlékének megőrzése érdekében végzett önkéntes munkája elismeréseként kapta. A járványhelyzet miatt az átadásra november 11-én került sor a pozsonyi magyar nagykövetségen. Az elismerést Pető Tibor nagykövet kezéből vehette át – további három személyiséggel együtt – a kitüntetett. Szlovákia területén egyébként 2500-3000-re tehető az itt elesett és eltemetett magyar katonák száma, de a sírok nagy részére rátemetkeztek, vagy egyszerűen eltüntették azokat. A II. világháború után gombamód szaporodtak a szovjet és román gyűjtőtemetők, majd a rendszerváltás után a német gyűjtőtemetők. Ezért is gondoltuk, hogy miért ne lehetne emléket állítani a Felvidéken elesett magyar katonáknak is...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Magyar Arany Érdemkeresztet vehetett át Duncsák Mária

Magyarország köztársasági elnöke Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést adományozott Duncsák Mária nyugalmazott pedagógusnak, a Csemadok Kassai Városi Választmánya alelnökének. Az elismerést Magyarország kassai főkonzulátusán adták át. Duncsák Mária a kárpátaljai, illetve felvidéki magyarság anyanyelvének és kultúrájának megőrzését szolgáló pedagógusi pályája, valamint közösségépítő munkája elismeréseként kapta a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Az ukrainai éhínségek áldozataira emlékeztek Beregszászban

A holodomor az ukrán nép történetének egyik legnagyobb katasztrófája. Halálos áldozatainak számát 7 és 10 millió közé teszik, amiből 3 millió gyermek volt. A több millió áldozat emlékére minden évben mécsesek gyulladnak országszerte...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Szociális projekt a Kárpátok megvédéséért

A szakértők meg vannak győződve arról, hogy a kormánynak és a lakosságnak minél előbb el kellene kezdenie összpontosítani a fájó ökológiai kérdésekre, köztük a Kárpátok kiirtására is. Az ukrán államfő honlapján regisztrált petíció által javasolt intézkedések végre megállíthatnák az erdőirtást a Kárpátokban. A petíciót eddig több mint hatezren írták alá (több mint 25 ezer szükséges – a szerk.), s még 74 napunk van arra, hogy támogassuk a kezdeményezést. A dokumentum javaslati között szerepel az illegális

fakitermelésért járó felelősségre vonás szigorítása, a nemzeti parkok határainak kiterjesztése és a nemzeti gárda bevonása azok védelmébe. A szociális reklámot a következő szöveggel töltötték fel a video megosztó csatornára: „Az idej természeti csapások a Kárpátokban mindannyiunkat arra kényszerítettek, hogy lélegzet fojtva és elszörnyedve nézzük végig azt, miként temet maga alá a víz teljes falvakat, s miként lesznek áldozatuluk többen is a katasztrófának. A „Megfulladok” szociális projekt arra akarja felhívni a figyelmet, hogy az emberek, akik tönkreteszik a természetet, észre sem veszik azt, hogy ezáltal tönkreteszik önmagukat is...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Kárpátalja minden második exportterméke Magyarországra kerül

Az idej év kilenc hónapja alatt az export termékek összege 964,6 millió dollárt tett ki, míg az importárúé 879,1 millió dollárt. Összehasonlítva a tavalyi év azonos időszakával, ez az export terén 15,3 százalékos, az import esetében pedig 17,5 százalékos csökkenést jelent, adta hírül a zakarpattya.net.ua. Az export árú szerkezetének alapját a gépkocsik, berendezések és alkatrészek képezték; ezen túl jelentős részben szerepeltek benne elektromos berendezések, különféle ipari termékek, fa és fatermékek, textíliák és textilek. Az EU tagállamai közül a legjelentősebb áru kivitel Magyarországra (a teljes összérték 59,6% -a) és Németországra (9,3%) irányult. A világ országai közül a legfontosabb áruimport (behozatal) Kínából (a teljes összérték 20,8% -a), Magyarországról (11,7%), Németországból (10,1%) és Csehországból (8,2%) származott...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Újabb vegzálás: házkutatást tartottak a KMKSZ elnökénél

Sajtóértesülések szerint az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU) nyomozói házkutatást tartottak Brenzovics Lászlónál, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnökénél, valamint több az „Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központ” Jótékonyági Alapítványhoz köthető vezetőnél hétfőn reggel. A titkosszolgálati hivatal köreiben jól értesült Vitalij Glagola szabadúszó ungvári újságíró Telegram-csatornáján az első között számolt be arról, hogy az ügy érintettjeit fiktív szerződések megkötésével gyanúsítják, a hatóságok szerint ezek fenyegetést jelenthetnek az ukrán nemzetbiztonságra nézve. A karpat.in.ua portál közben fényképeket osztott meg, miszerint fegyveresek és ismeretlen civilek jelentek meg a KMKSZ több intézményénél, például a központi ungvári székházuknál és Beregszászban, a főiskolán. Az egyértelműen nyomásgyakorlásra és megfélemlítésre utaló hatósági vegzálás érdekes mód egybeesik időben azzal, hogy a múlt héten megtagadták a belépést Grezsa István miniszteri biztostól, ami ellen a kulturális szövetség tiltakozott. [...] A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ukrajna eddigi történetében példátlanul tartja azt a durva beavatkozást, amelynek keretében a titkosszolgálat fegyveres kommandósai megszállták Brenzovics László, a KMKSZ elnökének lakását, a KMKSZ ungvári központi székházát, az „Egán Ede” Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központ” és a Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Jótékonyági Alapítvány székhelyét, házkutatás céljából...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Fenyegető videót kapott a kárpátaljai magyarság

Egy félperces videó került fel a YouTube-ra, amin egy katonai egyenruhát viselő, maszkos alak Beregszász város névtáblájánál egy Jobb Szektoros zászlóval a háttérben fenyegető, uszító üzenetet fogalmaz meg a kárpátaljai magyarok irányába. A videóban az ismeretlen emlékeztet arra, hogy ez ukrán föld. Az egyenruhás az állítja, hogy tudnak mindenkiről, aki magyar állampolgárságot kapott, és pályázati támogatásban részesül Magyarországról...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Kutassy Ilonával, a Kárpátaljai Állami Levéltár igazgatóhelyettesével

Kutassy Ilonát, a Kárpátaljai Állami Levéltár igazgatóhelyettesét, a beregszászi részleg vezetőjét már gyermekkorától érdekelte a múltunk mélyebb felfedezése. Ő is szívesen kutatja családjá történetét, valamint a látogatóknak is segít eligazodni a feljegyzések tengerében. [...] Elsőéves egyetemistaként kezdtem el dolgozni a levéltárban, ekkor teljesült egy gyermekkori álmom. Édesanyám történészként a diplomamunkáját levéltári kutatások alapján írta, és sokszor elhozott magával. A levéltárban rendszerezzük, restauráljuk, nyilvántartjuk az iratokat, valamint van egy információs osztályunk is, amely segíti a kutatók munkáját. Sajnos kevés munkaerőnk van ahhoz képest, milyen mennyiségű iratot kell feldolgoznunk. [...] Említette, hogy kutatómunka is folyik a levéltárban. Nagyon sok kutatónk van, szeretjük is őket. A folyamat úgy működik, hogy a főiskolai hallgató vagy tanár hoz az intézményétől egy igazolást, hogy ő ott tanul, tanít, valamint egy kérelmet ír a levéltár igazgatójához, hogy milyen témában és mit szeretne kutatni. Ezek a kérelmek elbírálásra kerülnek, majd az adott személy egy évig végezhet kutatómunkát a levéltárunkban...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Online képzés külföldi magyar óvodapedagógusoknak

Idén az online térben tartotta meg Magyarország Nemzetpolitikai Államtitkársága a külföldi magyar óvodapedagógusoknak szóló Sakkjátészóter komplex képességfejlesztő programot. Az államtitkárságnak az MTI-hez eljuttatott közleménye szerint a képzésben

156 külhoni óvodapedagógus vesz részt. A képzésen kívül a részt vevő intézmények Sakkjátészóter alapeszköz csomagot is kapnak, amely játékos formában ismerteti és szeretteti meg a sakkjátékot a gyermekekkel, valamint módszertani anyagot tartalmaz a pedagógusok számára. Régióként eltérő időpontban tartották a részt vevő óvodapedagógusok képzését. November 28-án 36 fővel a kárpátaljai kollégáknak tartottak előadást...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Jövőre a parlament elé kerül az azonos neműek párkapcsolatáról szóló törvény

Az év végéig elkészülnek a nemek közötti egyenlőségről és az azonos neműek párkapcsolatáról szóló törvények – jelentette be Gordana Čomić, az emberi és kisebbségi jogok és a társadalmi párbeszéd szerbiai minisztere. A Prva Televízióknak adott nyilatkozatában elmondta, még december folyamán párbeszédet kezdeményeznek az azonos neműek párkapcsolatáról szóló törvényről, de szeretnék, ha mindkét törvény tavasz előtt parlamenti eljárásba kerülne. Jelenleg folyamatban van a munkacsoport megalakítása. Gordana Čomić azt is bejelentette, hogy külön fognak tárgyalni a törvény ellenzőivel, mert tisztában van az előítéletek meglétével. Mint leszögezte, minden diszkriminációellenes jogszabály nehezen fogadtatható el a társadalommal...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Nagy lehetőségek előtt áll a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola

Függetlenség, a különböző pénzelési források elérhetősége és a szakmai akadémiai programok akkreditációjának lehetősége. A Vajdasági Magyar Szövetség és a Szerb Haladó Párt közötti koalíciós szerződés erre nyújthat hosszú távú megoldást – mondta az igazgató: „Számunkra nagyon fontos, hogy a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola megmaradjon erős intézménynek, hogy legyen autonómiája, arról tudjon dönteni, hogy mit oktat, hogyan oktat, azért, hogy figyelembe vehessük az ipart, illetve hogy mire van szükségük, és mi itt olyan mérnököket képezzünk. [...] A Szabadkai Műszaki Szakfőiskolán öt szakirányra jár a mintegy 600 hallgató. Mindegyik 6 szemeszteres, azaz 3 évig tart. December elsejéig hibrid módszerrel oktattak, amelyben voltak online és élő napok is, amikor a hallgatók kisebb csoportokban voltak jelen az intézményben...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Dr. Szűts Zoltán monográfiája: A digitális pedagógia elmélete

Elektronikus formában már elérhető, és hamarosan nyomtatásban is megjelenik az Akadémiai Kiadónál a nagybecskereki születésű, Budapesten élő dr. Szűts Zoltán legújabb monográfiája A digitális pedagógia elmélete címmel. A szerző média-, digitálispedagógia- és információs társadalom-kutató, az Eszterházy Károly Egyetem Digitális Kultúra Tanszékének vezetője, és ezenkívül az Újvidéki Egyetem szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának vendégtanára. Korábban, a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar Téli Egyetemén tartott előadása kapcsán készítettünk vele interjút a Magyar Szóban. A mintegy háromszáz oldalas kötet újdonsága, hogy a digitális technológia használata kapcsán felmerülő pedagógiai kérdéseket a szerző már az online kommunikáció és média kérdéseivel strukturális összefüggésben jeleníti meg...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Huszonöt éve hunyt el Csubela Ferenc, a vajdasági magyarság iránymutató egyénisége

Családtagjai, egykori pályatársak, ismerősök, a vajdasági magyar közélet képviselői jelenlétében emlékeznek meg évről évre Csubela Ferencről, halálának évfordulóján, november 27-én a bácskossuthfalvi Köztemetőben, majd a több éves hagyomány szerint a jelenlevők megkoszorúzzák Kiss Antal nyughelyét is. Az idén a járványhelyzet ezt nem tette lehetővé, illetve elhalasztották a rendezvényt. Azonban örömteli, hogy a vajdasági magyar közélet mindkét, karizmatikus személyiségéről hamarosan könyv jelenik meg. Német Klaudió, a Szegedi Tudományegyetem történész hallgatója Csubela Ferenc társadalmi szerepvállalását kutatva igyekezett azokat az ismereteket is feltárni, amikről a szélesebb közönség nem olvashat a világhálón. [...] Az immár 32 évvel ezelőtt zajlott joghurtforradalmat Csubela a '30-as évek Németországában történetekhez hasonlította, a feketeingesek tetteihez. Ennek a mondatának a következményeként kizárják a pártból. Kezdetből fogva Csubela Ferencnek markáns háborúellenes magatartása volt, szembement az akkori uszítókkal...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Százéves a szabadkai bélyeggyűjtők egyesülete

Manapság már egyre kevesebbet és egyre kevesebben térnek be a postára azért, hogy kézzel írott levelet vagy képeslapot adjanak fel szeretteiknek. Bármilyen küldeményről is van szó, a csomagok, a levelek és a képeslapok címezésénél nem feledkezhetünk meg a bélyegről sem. A szabadkai bélyeggyűjtők egyesületének története 1920. november 8-án kezdődött. A százéves évforduló kapcsán Ljudevit Vuljković Lamić bélyeggyűjtő, az egyesület titkára mesélt lapunknak. [...] A továbbiakban azt is elmondta, hogy a szabadkai bélyeggyűjtők általában az akkori Füredi cukrászdában gyűltek össze. Fischer László 1929-től egy állandó rovattal jelentkezett a Bácsmegeyi Naplóban. Majdnem minden vasárnapi számban az utolsó oldalt az európai és a jugoszláviai

bélyeggyűjtésnek szentelte. Ezek az írások egészen 1941-ig jelentek meg. [...] Engem 1964-ben választottak meg az egyesület titkárának. Egészen 1993-ig tevékenykedett az egyesület, de még mindig nem váltottak le. Még mindig nálam van az egyesület pecsétje...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Idegenvezetés: Mesélő temető

Tóth Borisz és Jelena Stojavljević idegenvezetők felejthetetlen túrát ajándékoztak azoknak, akik éltek az invitálással, és elmentek a Bajai úti temetőbe. A szomorú sorsú huszárhadnagynak és szépséges szerelmének öltözve vezették a végtelenül sok látnivalót kínáló temető egy-egy kiválasztott állomásához az érdeklődőket a szombati, ragyogó őszi napsütésben és színekavalkádban. Emberi sorsokat, élettörténeteket elevenítettek fel egy-egy megállónál. [...] Regényi Gábor huszárhadnagy egész alakos, szomorú tekintetű, különleges szobra ott magasodik a Bajai úti temető egyik bejárata mellett, a Kálvária közelében. Az I. világháború során 1914 augusztusában kezdődött a Szerbia elleni hadjárat, a szabadkaiakat két gyalogezredbe, valamint egy honvéd huszárezredbe is besorozták. [...] E bevezető után mutatták be a legnevesebb szabadkaiaknak a sírhelyét, két nyelven, magyarul és szerbül. Az első megálló Lifka Sándornak, az Osztrák–Magyar Monarchia első mozi alapítójának a síremlékénél volt...” Forrás: [Hetnap.rs: teljes cikk >](#)

Múltidéző: Tiszakálmánfalvai történetek

Budiszava, azaz Tiszakálmánfalva manapság már szinte Újvidék kertvárosi részének tekinthető, ettől függetlenül azonban megmaradt az urbánus tempót csak nyomokban felvillantó, teljesen nyugodt településnek. Az életmód merőben különbözik a városi nyüzsgéstől, nem volt ez másképp száz évvel ezelőtt sem, akkor, amikor a települést, térségünk egészével egyetemben az akkori, új szláv államhoz csatolták. A korábbi népszámlálási adatok szerint a 3600 fős lakosság csaknem egyharmada magyarnak vallja magát itt. A faluról, annak történelméről Milánovits Tibor nyugalmazott tanító sokat tud mondani, ő az, aki – noha a békeszerződés aláírásának idejére már ő sem emlékezhet – mégis elmondhatja azt, amit gyermekként megélt. Immár idestova kilenc évtizede tiszakálmánfalvi. [...] Két bátyám volt önkéntes honvéd, az egyik ott maradt az orosz fronton, a másik többször is megsebesülve haza került. A nemzeti büszkeség előtört édesapámból akkor is, amikor Radnóti és sorstársai falunkon gyalogoltak keresztül, 1944. október 6-án. Az egyik magyar keretlegény nagyon csúnya szavakkal illette apámat, mert etette a menetelőket. Nagyon büszke vagyok apámra, aki ezt mondta: Vitéz úr, maga könnyen henceg, nekem két fiam van az orosz fronton – ezek a momentumok ébresztik a legszebb érzéseket édesapámra emlékezve – mesélte a tanító...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Múltidéző: A 4,5 méter szárnyfeszítávolságú Zimonyi turulmadárnak nyoma veszett

Az Osztrák–Magyar Monarchia legdélebbi pontjaként, a Szerb Királysággal határos pozíciójának köszönhetően Zimonymnak fontos szerep jutott a két országot érintő eseményekben. Röviddel a háború kezdete után Zimonyba bevonult a szerb hadsereg. [...] „A hivatalos millenniumi program szerint „Zimonyban, az ország déli határán 1896. szeptember 20-án szobrot kellett volna felavatni Árpádnak, a honalapító fejedelemnek, a horvát tartománygyűlés és a horvát hatóságok jelenlétében. A legmagasabb középtorony tetejére az Árpád-ház kifeszített szárnyú, vert rézből készült, csőrében aranykardot tartó totemállata, a turulmadár került, mintegy jelképezve a honfoglalás tényét, a korabeli állameszmét pedig a két oroszlán közé helyezett Hungária kőszobor személyesítette meg. Ezeket a historizáló nacionalizmus jegyében fogant szobrászati díszeket 1918-ban egy „dobrovoljac” segítőtársával együtt ledöntötte, mint a vesztes állam itt felejtett szimbólumait. [...]A Hunyadi-torony tövében, csupán néhány méterre rendeltetési helyétől, egy családi ház udvarában áll büszkén a mai napig a Hungária-szobrot őrző oroszlánok egyike...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Rádióinterjú: Hatékonyan zajlik az oktatás a bécsi CEU-n

Hatékonyan zajlik az oktatás a lockdown ideje alatt is a Közép-európai Egyetemen (CEU) Bécsben. A magánegyetemen az új szakokon is megkezdtek a diákok szeptembertől tanulmányaikat. Az egyetemisták egy része még a járványügyi intézkedésekhez kapcsolódó magyar határozat előtt megérkezett Bécsbe, a másik része viszont online csatlakozik a képzésekhez. „Az egyetem könyvtárának majdnem a teljes tartalma már a bécsi kampuszon van, hiszen 40.000 könyv már Budapestről Bécsbe került – újságolta el a CEU professzora Pető Andrea, aki augusztus vége óta él Bécsben. [...] Pető Andrea a CEU társadalmi nemek tanszékének professzora az online oktatásról...” Forrás: [Volksgruppen.at: teljes cikk >](#)

Burgenlandi magyar fiatalok a népcsoportok konferenciáján

Olga Voglauer képviselő Somogyi Attilát, a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolájának vezetőjét kereste meg azzal a felkéréssel, hogy burgenlandi magyar fiatalok is csatlakozzanak az általa szervezett online konferenciához. Olga Voglauer közvetlenül a

fiataloktól szerette volna megtudni, hogy mi a fontos számukra, mivel foglalkozzon konkrétan a parlamenti munkája során? [...] A magyar népcsoport részéről öt fiatal vett részt a konferencián. Az online meghallgatásba bekapcsolódtak a horvát, a roma és a szlovén népcsoport ifjúsági képviselői is. Nagyon örültek is a fiatalok, hogy bekapcsolódhatnak és, hogy végre meg lettek egyszer kérdezve, hogy mi az ő véleményük...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Közös megemlékezés: 29 éve esett el Szentlászló

Szentlászló elestének a 29. évfordulóján megemlékezést tartottak a szlavóniai faluban. A kedden délben kezdődött kommemoráción immár negyedik éve vesz részt Tomo Medved miniszterelnök-helyettes, a horvát honvédekért felelős minisztérium első embere is. Szentlászló főként helyi magyarokból és horvátokból álló csapata 152 napig védte az Árpád-kori magyar falut. A hónapokon át tartó heves ostrom 48 halálos áldozatot követelt, 18 személy hollétéről pedig a mai napig nem tudni semmit. Szentlászló védői a horvát-magyar összetartozás legékesebb példái, hiszen közösen, testvér a testvérral, magyar a horváttal összefogva az utolsóig védtek szülőfalujukat, ahol közösen, békében éltek egymással mindaddig, amíg a háború el nem érte őket. A falu védelmében, sajnos, 48-an életüket vesztették, de áldozatuk nem volt hiábavaló. [...] A megemlékezésen leróttá kegyeletét Jankovics Róbert parlamenti képviselőnk is, aki elmondta, az elmúlt napokban több megemlékezést is tartottak. Vukovár és Dályhegy után most Szentlászló hőseire, mártírjaira emlékeztek. [...] A horvát honvédő háború hegyháti magyar áldozatainak emlékére minden novemberben szentmisét tartanak a dályhegyi katolikus templomban. Most vasárnap is itt gyűltek össze a megemlékezés résztvevői, a kétnyelvű szertartás után koszorúkkal és mécsesekkel indultak a temetőbe, a helyi kisebbségi önkormányzat által emeltetett emlékműhöz, ahol felidéztek a szomorú eseményeket...” Forrás: Kepesusjag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Zrínyi Miklósról emlékeztek halálának a helyszínén

November 18-án, 356 évvel ezelőtt halt meg a horvát származású magyar költő, Zrínyi Miklós (Nikola Zrinski). A tragikus körülmények között elhunyt horvát bán emlékére minden évben kommemorációt szerveznek a felsőzrínyifalvi Zrínyi-obeliszknél, majd a csáktornyai emlékműnél, amelyen a Zrínyi Miklós Cserkészcsapat képviselői is rendszeresen részt vesznek. Így volt ez idén is...” Forrás: Kepesusjag.com: [teljes cikk >](#)

Megjelent Dobszai Gabriella kétnyelvű mesekönyve

Dobszai Gabriella legújabb szerzeményének a címe Barbi, a kis balerina, melyet önálló kötetben jelentetett meg a laskói Petőfi Sándor Magyar Kultúregyesület a Horvátországi Magyar Újságírók Szövetségének közreműködésével. Gabriella főmunkaidőben az eszéki egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén dolgozik. Az írás-olvasás a hobbija is egyben. A meseírást gyerekkorában kezdte, rengeteg történetet jegyzett le az évek során. Kétnyelvű közegben fontos a kultúrák, nyelvek közötti kapcsolatteremtés, párbeszéd, és úgy gondolom, hogy a toleranciára nevelést fontos már gyerekkorban elkezdni – hangsúlyozta a könyv szerzője...” Forrás: Kepesusjag.com: [teljes cikk >](#)

Citera- és néptáncoktatás a zágrábi Ady Körben

A zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkör és a Zrínyi Miklós Cserkészcsapat szervezésében októbertől citera- és néptánc oktatást tartanak, a citerán való zenélést Balázs Piri Zoltán tanítja, míg a néptánc Hergovich Katalin vezetésével zajlik. A citera az egyik legelterjedtebb népi hangszerünk. Régen a viszonylag egyszerű elkészítése tette lehetővé elterjedését, valamint az a tény, hogy a falusi közösségek zenei igényének meg tudott felelni. A zágrábi Ady Endre Körben jelenleg kilenc gyerek tanul a hangszeren...” Forrás: Kepesusjag.com: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Szijjártó: diaszpórában élő magyar fiataloknak indul ösztöndíjprogram

Magyarországtól távol, diaszpórában élő magyar fiataloknak indít a kormány felsőoktatási ösztöndíjprogramot – közölte a külgazdasági és külügyminiszter kedden az MTI-vel. Szijjártó Péter elmondta: az ösztöndíjprogramban jövő év szeptemberétől már akár ezer, a diaszpórában élő magyar fiatal tanulhat magyarországi egyetemeken. A program célja, hogy megerősítsék ezekben a fiataloknak a kötődését Magyarországhoz, a magyar identitáshoz. A jelentkezők 28 magyarországi felsőoktatási intézmény összesen 1300 alap-, osztatlan, mester- és doktori képzése közül választhatnak, a képzésektől függően angol vagy magyar nyelven. A pályázóknak vállalniuk kell, hogy a diplomaszerzés után legalább két évig közösségi munkával segítik a helyi magyar diaszpórát, illetve, angol nyelvű képzés választása esetén, tanulmányaik befejeztével legalább középfokú nyelvizsgát tesznek magyarból mint idegen nyelvből. A program földrajzi célterülete: a világ összes országa, kivéve az Európai Unió tagállamai, Szerbia és Ukrajna Kárpátalja megyéje...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)